

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Priorytet II. Region przyjazny środowisku Działanie 2. 1 Efektywność energetyczna

Typ projektu:

- 1. Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej (wsparcie udzielane w formie dotacji warunkowej. W przypadku budynków zabytkowych wsparcie udzielane w formie dotacji bezzwrotnej);**
- 2. Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków komunalnych.**

Pytania i odpowiedzi, które wpłynęły do dnia 06.12.2023 r.

Biorąc pod uwagę zapis konkursu "Ze wsparcia w ramach naboru wyłączone zostaną projekty, których wnioskodawcą jest Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego oraz porozumienie międzygminne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Łomży, członkowie wymienionych stowarzyszeń/związków a także jednostki podległe ww. członkom." Chciałbym doprecyzować czy jednostki podległe dla Powiatu Białostockiego (szkoła, DPS) leżące na terytorium funkcjonowania Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego mogą aplikować o środki w ramach niniejszego konkursu?

Powiat białostocki nie jest członkiem ww. stowarzyszeń, zatem powiat białostocki oraz podległe mu jednostki mogą aplikować o środki w ramach niniejszego konkursu.

Należy pamiętać, iż zgodnie z zapisami Regulaminu Wyboru Projektów pkt. 4.3. Wykluczenia „projekt nie może obejmować wsparcia budynków opieki instytucjonalnej rozumianej zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020”.

Czy dokumentacja projektowa na termomodernizację szkół ma być opracowana z regułami prawa budowlanego? Czy ma to być projekt budowlany czy wykonawczy? Czy mogą to być wersje uproszczone opisujące zakres i charakterystykę przedsięwzięcia?

Wyciąg z dokumentacji technicznej jest obligatoryjnym załącznikiem dla każdego projektu służącym uwiarygodnieniu projektowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Rodzaj dokumentacji technicznej zależy od typu projektu. Szczegółowo zostało to opisane w **Instrukcji wypełniania załączników pkt. 4 Wyciąg z dokumentacji technicznej.**

Chciałbym uzyskać informację czy w ramach naboru Działanie 2.1 Efektywność energetyczna możliwe jest sfinansowanie stałego zadaszenia parkingu, które będzie służyło jako stelaż do paneli PV. Montaż paneli PV nie jest możliwy ani na gruncie ani na dachu budynku, którym jest zabytkowy kościół.

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zadaszenie parkingu / wiata parkingowa nie może stanowić kosztu kwalifikowalnego w ramach naboru. Koszt wykonania zadaszenia należy wykonać z własnych środków. Wykonanie konstrukcji niezbędnej do montażu paneli fotowoltaicznych na zadaszonym parkingu może być kosztem kwalifikowalnym.

Należy pamiętać, iż w ramach Działania 2.1 Efektywność energetyczna wydatki poniesione na odnawialne źródła energii są elementem dodatkowym.

Wydatki dotyczące montażu instalacji fotowoltaicznej należy zaliczyć do katalogu kosztów kwalifikowalnych obejmujących „instalację OZE, magazyn energii”, których koszt kwalifikowalny może wynosić do 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. Instalacja fotowoltaiczna może być wykorzystywana wyłącznie na potrzeby użytkowe budynku. Moc instalacji OZE powinna odpowiadać zapotrzebowaniu na energię elektryczną/ciepłą budynku.

Każdy wydatek powinien być właściwie uzasadniony i stanowić odpowiedź na potrzeby Wnioskodawcy. Kwalifikowalność poszczególnych pozycji budżetowych będzie przedmiotem oceny kwalifikowalności wydatków w ramach prac Komisji Oceny Projektów na etapie oceny merytorycznej projektu.

Gmina XXX zamierza ubiegać się o pomoc na rzecz poprawy efektywności energetycznej obiektu użyteczności publicznej – Szkoły Podstawowej wykonanej do 1997 r.

Gmina dysponuje audytem energetycznym sporządzonym dla przedmiotowego obiektu, z którego wynika konieczność wykonania szeregu prac polegających na dociepleniu przegród zewnętrznych – w tym docieplenia dachu oraz zakłada wykonanie instalacji fotowoltaicznej w celu zmniejszenia poboru energii elektrycznej niezbędnej do pracy pompy ciepła – przewidywanej do zlokalizowania na dachu obiektu.

Zgodnie z rekomendacjami autorów opracowania, wyrażonymi w treści audytu oprócz ocieplenia dachów nad budynkami szkoły i sali gimnastycznej, należy wymienić pokrycie dachowe, znajdujące się obecnie z złym stanie technicznym.

Audyt został wykonany przez podmiot (firma zewnętrzna) dysponujący stosownymi uprawnieniami.

Konieczność wymiany istniejącego pokrycia dachowego warunkują:

- 1. Przeprowadzeniu prac termomodernizacyjnych stropów i dachów, bez uwzględnienia wymiany istniejącego pokrycia dachowego mija się z celem, gdyż nieszczelność pokrycia dachowego doprowadziłaby z czasem do uszkodzenia wykonanego w ramach projektu docieplenia powierzchni sufitów i ścian oraz postępującego spadku efektywności wykonanej termomodernizacji (przenikająca do wnętrza budynku wilgoć, zacieki).**
- 2. Technologia wykonania dachu – którego konstrukcja nośna stanowi jednocześnie sufit pomieszczeń – uniemożliwia wykonanie docieplenia bez przeprowadzenia uprzednich robót rozbiórkowych w zakresie pokrycia dachu**

- (dostęp rewizyjny do poddaszy nieużytkowych wyklucza fizyczne wniesienie materiałów i prowadzenie robót zgodnie z standardami BHP).
3. Realizacja robót budowlanych w zakresie docieplenia stropów i ścian bez uprzedniego przeprowadzenia robót rozbiórkowych w zakresie pokrycia dachów wymagałaby wykonania otworów rewizyjnych – nieefektywnych kosztowo w stosunku do realizacji robót z uwzględnieniem wymiany pokrycia dachowego.
 4. W części pomieszczeń obiektu (sala gimnastyczna, aula, sale lekcyjne 2 kondygnacji) sufit pomieszczenia stanowi bezpośrednio dach obiektu

W świetle wyżej przedstawionego stanu faktycznego, mając na uwadze postanowienia audytu, czy wymiana pokrycia dachowego będzie stanowić koszt kwalifikowalny?

Zgodnie z zapisami Katalogu wydatków niekwalifikowalnych, str. 16 Regulaminu konkursu, wymiana pokrycia dachowego stanowi koszt niekwalifikowalny w ramach naboru.

Uszczegółowienie uprzednio przedstawionego stanu faktycznego wraz z pogłębieniem pytania.

Nasza Gmina planuje dokonać termomodernizacji budynku szkoły podstawowej. Jednym z usprawnień przewidzianych w ramach audytu energetycznego jest docieplenie dachu, co będzie jednak związane z koniecznością zdjęcia jego pokrycia. Inne rozwiązania wyklucza konstrukcja dachu.

W sytuacji, gdyby pokrycie dachu było nowe najprawdopodobniej udałoby się dokonać demontażu i montażu jego pokrycia z wykorzystaniem niemal w całości obecnych materiałów. W takich okolicznościach naszym zdaniem należałoby uznać za koszt kwalifikowany wartość robót dociepleniowych, jak również wymaganego do ich przeprowadzenia demontażu i montażu pokrycia.

Budynek szkoły ma jednak ponad 20 lat i w związku z tym uległ już pewnemu zużyciu. Dotyczy to również pokrycia dachu, co wiąże się z pojawianiem się lokalnych przecieków, które są na bieżąco naprawiane. Mamy przy tym obawy, że po zdjęciu pokrycia materiał z demontażu nie będzie nadawał się w znacznej części do ponownego wykorzystania, względnie nie będzie on gwarantował odpowiedniej trwałości i po kilku latach zacznie przeciekać, co wiązać się będzie z zamakaniem docieplenia wykonanego w ramach planowanego projektu, a to spowoduje, że nie będzie ono spełniać należycie swojej funkcji. W tych okolicznościach w celu zapewnienia trwałości rozwiązań termomodernizacyjnych niezbędne jest odtworzenie pokrycia dachu z wykorzystaniem w całości nowych materiałów (blachodachówka). Czy w tej sytuacji za kwalifikowane powinniśmy uznać koszty demontażu i montażu pokrycia dachu, w tym koszty materiałów? Czy może też należałoby do niekwalifikowanych przenieść koszty materiałów, a za kwalifikowane uznać tylko koszty robocizny związanej z demontażem i wykonaniem nowego pokrycia dachu?

W ramach naboru za wydatek niekwalifikowalny należy uznać koszty związane wymianą pokrycia dachowego tj. demontaż, montaż, robocizna, koszty materiałów. Ponadto należy mieć na uwadze, iż do kosztów niekwalifikowalnych należy przenieść proporcjonalnie m.in. koszty związane dokumentacją techniczną, nadzorem oraz inne koszty z tym związane.

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zamierzamy ubiegać się o dofinansowanie w ramach naboru FEPD.02.01-IZ.00-001/23. Projekt nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę, ani dokonania zgłoszenia robót. Zgodnie z zapisami "Instrukcji wypełniania załączników": "w przypadku zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych bez projektu budowlanego, oraz w przypadku działań, w których nie będzie wymagane zgłoszenie budowy ani pozwolenie na budowę – dokumentacja projektowa, która pozwoli na zidentyfikowanie zakresu rzeczowego przedsięwzięcia, służąca do opisu przedmiotu robót budowlanych, określająca rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych (...). Opis powinien zawierać również informacje dot. lokalizacji i numerów nieruchomości, na których realizowany będzie projekt". Czy w kontekście przytoczonych zapisów wystarczy opracowanie opisu technicznego planowanych robót zawierającego wskazane powyżej elementy, jednocześnie rozszerzającego trochę zapisy audytu? Nie będzie to projekt budowlany w rozumieniu prawa budowlanego wymagany w momencie ubiegania się o pozwolenie na budowę.

Wyciąg z dokumentacji technicznej jest obligatoryjnym załącznikiem dla każdego projektu służącym uwiarygodnieniu projektowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Dokumentacja techniczna powinna przedstawić cały zakres rzeczowy projektu, pozwalający na dokonanie oceny projektu.

Proszę też o jednoznaczną interpretację zapisów "Instrukcji wypełniania załączników" w zakresie zawartości kosztorysu. Zgodnie z "Instrukcją": "Dopuszcza się możliwość złożenia niniejszego załącznika w formie uproszczonej (np. tabelarycznej, zestawienia), z którego jednoznacznie będą wynikać zaprezentowane koszty w sposób jasny, szczegółowy i aktualny uwzględniający nie tylko ilości, ale również ceny jednostkowe poszczególnych wydatków". Czy wystarczy zatem opracowanie zestawienia, które zostanie przygotowane na podstawie opracowanego audytu i które wskaże ceny jednostkowe, jednostki miary (bardziej szczegółowe niż komplet), jednak nie będzie tak szczegółowe jak kosztorys odnoszący się do prac budowlanych wykonywanych na podstawie pozwolenia na budowę?

Kosztorys jest obowiązkowym załącznikiem dla każdego rodzaju inwestycji i ma na celu potwierdzenie racjonalności zaplanowanych wydatków w projekcie. Kosztorys powinien w sposób jasny, szczegółowy i aktualny prezentować wszystkie pozycje kosztowe znajdujące się w budżecie.

Wnioskodawca zobowiązany jest do szczegółowego zaprezentowania wydatków zarówno co do zakresu rzeczowego, jak i finansowego, co będzie podlegać ocenie w ramach kryterium dotyczącego kwalifikowalności wydatków co do ich precyzyjności, identyfikowalności, racjonalności oraz niezbędności.

W sytuacji, gdy pozycje w kosztorysie nie są spójne z wykazanymi w budżecie projektu we wniosku o dofinansowanie, co do ich poziomu szczegółowości, Wnioskodawca zobowiązany jest do ich jednoznacznego przyporządkowania i pogrupowania (np. w formie dodatkowego zestawienia/tabeli).

W celu potwierdzenia racjonalności oszacowanego wydatku Wnioskodawca zobowiązany jest do potwierdzenia prawidłowości zadeklarowanych wartości, np. poprzez dostarczenie dokumentacji z przeprowadzonej analizy rynku pozyskanej w trakcie wyboru rozwiązań przyjętych w projekcie w postaci pozyskanych ofert/wycen (nie dotyczy robót budowlanych,

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

dla których wymaga się przedłożenia kosztorysu inwestorskiego) nie starszych niż 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

Za aktualny należy uznać kosztorys sporządzony maksymalnie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

Zgodnie z art. 2 pkt. 15 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021r.: „operacja PPP” oznacza operację, która jest wdrażana w ramach partnerstwa między podmiotami publicznymi i sektorem prywatnym” - Czy do sektora prywatnego zalicza się własnościowa część nieruchomości wspólnej we Wspólnocie Mieszkaniowej z udziałem własności JST?

Jako operacje PPP należy rozumieć projekt realizowany w trybie art. 40 Ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

W sytuacji, kiedy termomodernizacji ma zostać poddany budynek należący do Wspólnoty Mieszkaniowej, w której większościowy udział własności posiada JST-wniosek o dofinansowanie złożyć ma Wspólnota Mieszkaniowa czy JST posiadająca udział w nieruchomości?

Zgodnie z zapisami Regulaminu Wyboru Projektów, wspólnoty mieszkaniowe nie znajdują się w katalogu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie. W przypadku współwłasności nieruchomości, należy dołączyć pisemne oświadczenie współwłaściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację przedmiotowego projektu. Finansowanie termomodernizacji budynków komunalnych możliwe jest wyłącznie dla budynków z większościowym udziałem własnościowym JST.

Czy wymiana oświetlenia w częściach wspólnych nieruchomości na oświetlenie energooszczędne, będzie kwalifikowana do poprawy oszczędności energii elektrycznej?

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu zakres modernizacji musi wynikać z audytu energetycznego. Wymiana oświetlenia na energooszczędne będzie wpływała na poprawę efektywności energetycznej. Wymiana oświetlenia w części budynku należącym do JST jest wydatkiem kwalifikowalnym, w części należącej do wspólnoty mieszkaniowej jest kosztem niekwalifikowalnym, natomiast koszt wymiany oświetlenia w części wspólnej należy wyliczyć proporcjonalnie.

Czy w sytuacji, jeżeli audytor wykonujący audyt energetyczny dla przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, przedłoży oświadczenie o konieczności wymiany pokrycia dachowego ze względu na zachowanie prawidłowego stanu docieplenia stropu górnej kondygnacji, wymiana pokrycia dachowego będzie zaliczana do kosztów kwalifikowanych?

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zgodnie z zapisami Katalogu wydatków niekwalifikowalnych, str. 16 Regulaminu konkursu, wymiana pokrycia dachowego stanowi koszt niekwalifikowalny w ramach naboru.

Zgodnie z instrukcją wypełniania załączników dołączony do studium wykonalności model finansowy powinien być przygotowany m.in. w układzie „Wnioskodawca z Projektem”. Jak należy rozumieć zapis dotyczący przygotowania modelu finansowego w układzie „Wnioskodawca z Projektem” w przypadku jednostek samorządu terytorialnego? Gmina posiada przecież wieloletnią prognozę finansową, która przedstawia przewidywaną sytuację finansową jednostki w kolejnych latach, zawierającą limity wydatków inwestycyjnych, z których finansowany będzie projekt. Przygotowanie prognozy finansowej „Wnioskodawca z Projektem” odrębnie w ramach studium sprowadzić należałoby do powielenia treści WPF, natomiast tworzenie jakiejś innej prognozy stanowiłoby kreowanie alternatywnej wizji przyszłych finansów gminy wobec obowiązującej i zatwierdzonej uchwałą rady gminy. Nadmienić można, że podobne zapisy dotyczące przygotowania modelu finansowego w wariancie „Wnioskodawca z Projektem” znajdowały się w instrukcjach do konkursów w ramach poprzedniej perspektywy finansowej. Zawsze wystarczające było wówczas odesłanie do wieloletniej prognozy finansowej i uzasadnienie na podstawie jej krótkiej analizy, że nie ma zagrożenia finansowej realizacji i utrzymania projektu przez beneficjenta.

Zgodnie z instrukcją wypełniania załączników model finansowy „Powinien być przygotowany w układzie „Wnioskodawca z Projektem” i oddzielnie „Projekt”. Powinien on zawierać co najmniej następujące tabele: Dane Firmy, Model Sprzedaży, Koszty Operacyjne, Zatrudnienie, Płace, Pozostałe Przychody/Koszty Operacyjne, Plan Inwestycyjny, Finansowanie, Sprawozdania Finansowe, NPV Kalkulacja (nie dotyczy projektów objętych pomocą publiczną), Podatek Dochodowy, Dodatkowe Kalkulacje. Dane dotyczące okresów historycznych powinny być zgodne z rzeczywistymi wielkościami wynikającymi ze sprawozdań finansowych, natomiast dane prognozowane powinny się opierać na założeniach realnych uwzględniających specyfikę projektu.”

Szczegółowe wskazania co do modelu finansowego znajdują się Wytocznych dotyczących zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027 Podrozdział 6.5.

Czy do udokumentowania kosztów zakładanych w ramach projektu działań edukacyjnych wystarczy notatka służbowa z rozeznania rynku lub przygotowana w oparciu o wartość podobnych usług zrealizowanych na rzecz wnioskodawcy? Koszty działań edukacyjnych są w skali projektu minimalne a składa się na nie szereg drobnych pozycji typu druk kilkudziesięciu plakatów czy kilkuset ulotek, wystąpienie

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

prelegenta, itp. i pozyskanie pisemnych ofert na takie usługi bywa trudne (firmy podają orientacyjną cenę, ale nie są skłonne do wysyłania ofert pisemnych, gdyż wiedzą, że sprawa dotyczy zamówienia, które jeśli dojdzie do skutku, to może za rok lub dwa).

W celu potwierdzenia racjonalności wydatków może zostać przedłożona notatka służbowa z przeprowadzonego rozeznania rynku w formie telefonicznej, email lub też w oparciu o dotychczas zrealizowane usługi. Jednocześnie ION uprzejmie prosi o zapoznanie się z Regulaminem wyboru projektów i opisem kosztów kwalifikowalnych, gdzie zawarte są następujące informacje: „Przygotowując działania w tym zakresie należy zapoznać się z *Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027*, szczególnie z rozdziałem: *Jak komunikować ekologicznie?* W związku z powyższym należy dokonać takiej selekcji materiałów informacyjno-promocyjnych, aby były dobrze dopasowane do celu komunikacyjnego działania i zadbać o naszą planetę. Jeśli to możliwe, należy zrezygnować z publikacji drukowanych na rzecz elektronicznych, stosować odniesienia do QR kodów, unikać stosowania gadżetów. Informacja i promocja projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich musi być realizowana zgodnie z zasadą Do No Significant Harm (DNSH), która jest zasadą horyzontalną dla przedsięwzięć wspieranych środkami Unii Europejskiej w perspektywie finansowej 2021-2027.”
